

۲۰۲۳/۰۵/۰۹

عبدالقیوم میرزاده

اطلاعیه در مورد تغییرات محتوایی در قاموس کبیر افغانستان

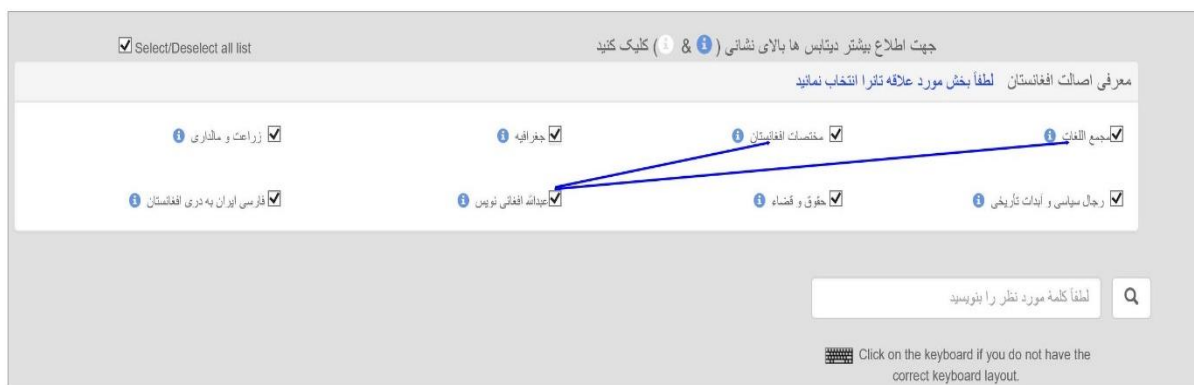
هیأت همکاران قاموس کبیر افغانستان مفکورهٔ ایجاد یک قاموس دری آنلاین یا قاموس دری وصل با اینترنت را در سال 2015 با سه بانک ذخیره یا دیتابیس تحت عنوان نگهت - هاشمیان، عبدالله افغانی نویسنده و فارسی ایران به دری افغانستان پایه گذاری کردند. دیتابیس اول را مرحوم سیدخلیل الله هاشمیان از لغتنامهٔ دری - انگلیسی تألیف مرحوم نسیم نگهت طوری اقتباس کردند که مواد این لغتنامه را از انگلیسی به دری ترجمه کرده و با همکاری سایر اعضای تیم کاری قاموس کبیر افغانستان آنرا درج بخش لغتنامه نگهت - هاشمیان میکردند. با گذشت مدتی از کار ترجمهٔ محترم هاشمیان که حدود 2700 لغت را از لغتنامهٔ نسیم نگهت ترجمه و غرض درج در قاموس کبیر افغانستان فرستاده بودند، وضع صحی محترم هاشمیان رو به وخامت گرایید و سر انجام این دانشمند خبیر افغان به رحمت حق شتافتند، روح شان شاد و یاد شان گرامی باد.

از سوی دیگر همکاران قاموس کبیر افغانستان پیوسته ضرورت مبرم یک لغتنامهٔ آنلاین افغانی را که جوابگوی نیازمندی های هموطنان ما باشد، احساس میکردند، در حالیکه تقویت و تکمیل یک قاموس با ابعاد وسیعتر، مستلزم همکاران بیشتر و متخصصین کار آگاه در بخشهای مربوط بود. همچنان بنابر توقف کار ترجمه لغتنامه نسیم نگهت از انگلیسی به دری و نظر به صوابدید همکاران قاموس، جهت ادامه کار درین بخش، نام این بخش نیز به مجمع اللغات تغییر نام یافت. موضوع جلب همکاری ادیبان، دانشمندان و متخصصان امور برای اكمال یک قاموس وسیع البنیاد از طریق آنلاین و روابط انفرادی همکاران قاموس کبیر افغانستان به سمع دانشمندان، خبرگان و فرهنگیان کشور رسانیده شد، که عدهٔ از دانشمندان، آگاهان امور، متخصصین زبان و ادبیات و سایر رشته های علوم برای توسعه و غنای قاموس کبیر افغانستان با آغاز همکاری صمیمانه، سهم بسزایی گرفتند و در نتیجه امروز ما تنها در بخش مجمع اللغات بیش از سی هزار لغت مروج در کشور ما با معانی و مترادفات، همچنان با شیوه تلفظ به حروف لاتین، ترجمهٔ پشتو و انگلیسی درج و بصورت آنلاین در دسترس هموطنان عزیز ما قرار دارد. همچنان در بخش لغات، کنایه ها و اصطلاحات عامیانه دری افغانستان نوشتهٔ مرحوم عبدالله افغانی نویسنده که در آغاز از جانب محترم عارف گذرگاه در فورمات WORD تهیه شده بود بدسترس همکاران قاموس کبیر افغانستان قرار گرفت و تیم همکاران قاموس کبیر افغانستان بصورت مجموع حدود 11500 لغت، کنایه ها و اصطلاحات مروج کشور ما به اسم خود مرحوم عبدالله

به صفحهٔ قاموس کبیر افغانستان خوش آمدید

افغانی نویس در یک دیتابیس جداگانه درج قاموس کبیر افغانستان کردند که یک دیتابیس جداگانه میباشد.

قابل ذکر است که در این آواخر بنابر تکوین، توسعه و انکشاف قابل توجه قاموس کبیر افغانستان در بخشهای فوق الذکر که پروسه ای آن ادامه دارد، ضروری پنداشته میشود تا در جنب سایر بخشها، سکتور تجارت نیز با ارائه ای معلومات کامل در بخش تجارت خارجی افغانستان و روابط تجاری افغانستان با کشورهای خارجی، شامل قاموس گردد و طوریکه به ملاحظه میرسد، حجم قاموس کبیر افغانستان روز تا روز وسیعتر و گسترده تر گردیده و بنابر محدودیت دیتابیس از یکطرف، و طوریکه بیان شد، جابجایی معلومات و محتویات جدید در باره افغانستان که نیازمند دیتابیس میباشد، از جانب دیگر، همکاران قاموس را به این واداشت تا محتویات دریچه "عبدالله افغانی نویس" که از لحاظ مضمون بخشی از آن با مجمع اللغات و قسمت دیگر آن با مختصات افغانستان شامل کنایه ها و اصطلاحات عامیانه، هم تراز و همانند میباشند، را از دیتابیس مربوط خارج ساخته و توسط هیأت همکاران شامل دریچه "مجموع اللغات" و "مختصات افغانستان" گردد.

به این ترتیب دیتابیس برای شامل ساختن بخشهای انکشافی قاموس در عرصه تجارت، که به قاموس کبیر افغانستان غنای بیشتر بخشیده و آنرا در سطح قاموسهای بزرگ منطقه ارتقاء میدهد. آماده بهره برداری سازند.

انتقال محتویات دریچه "عبدالله افغانی نویس" به دیتابیس های مجمع اللغات و مختصات افغانستان (اصطلاحات عامیانه، کنایه ها و مقوله ها) توسط محترمین سید عظیم حسینی، عبدالقیوم میزاده و قیس کبیر حال تکمیل شدن است.

د پانو شمیره: له 2 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلپکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په خیر و لولئ

شیمای جدید قاموس کبیر افغانستان با محتویات تازه:

تجارت، شامل تجارت خارجی افغانستان، لست های مکمل گروپ های اقلام صادراتی افغانستان و معرفی هر یک از اقلام صادراتی طورجدگانه، قوانین و موافقتنامه های تجاری، تاریخچه روابط تجاری افغانستان با کشورهای خارجی و غیره .

ناگفته نباید گذاشت که تجارت از کهن ترین فعالیت بشری محسوب گردیده و از قدیم الایام با افزایش نفوس و ازدیاد قسمی تولید محصولات، انسان در فکر آن شد تا به عوض آنکه کالا های دست داشته را بدور اندازد، مبادله نموده متاع دیگری که به آن نیاز دارد بدست آورد که این خود کشف بزرگ دیگری در جهت بهبود زندگی و آسایش انسان به شمار میرود. بدین ترتیب تبادل کالاها به طور آگاهانه، باعث ایجاد داد و ستد بین افراد گردیده، تجارت را به میان آورد. تجارت یا سوداگری میراث مهم و با ارزش انسانهای ماقبل تاریخ است. تجارت و استفاده از سنگ لاجورد افغانستان که در بعضی از اسناد تاریخی بنام یاقوت کبود نیز یاد گردیده حدود هفت الی شش هزار سال قبل از تولد مسیح که دوره حجر جدید به شمار میرود در تاریخ به ثبت رسیده است از جمله ای نخستین اقلام تجاری جهان و افغانستان به شمار میرود. زمینه های سیاسی شدن تجارت نیز بتدریج بوجود آمده و پیوند بین تجارت و سیاست روز تا روز استحکام یافت و قسمیکه معلوم است تجارت در آتیه به بخشی مهمی از سیاست های بزرگ دول و جهان مبدل گردیده، و در طول تاریخ عامل بزرگ توسعه و رفاه عمومی و در عین زمان مسبب جنگ های منطقه ئی و جهانی بوده است. تجارت خارجی در مجموع وسیله مهم زراندوزی و کسب ثروت ملت ها بوده و توسعه آن در رشد و انکشاف اقتصادی نقش تعیین کننده را ایفاء مینماید. به همین دلیل دست اندر کاران قاموس کبیر تصمیم گرفتند تا بخش سکتور تجارت نیز شامل قاموس گردد.

د پانو شمیره: له 3 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکي په خیر و لولئ

به امید غنا مندی و تکوین هرچه بیشتر قاموس کبیر افغانستان منحيث یک قاموس با اعتبار
ملی برای کشور و مردم ما. با عرض حرمت

هیأت همکاران قاموس کبیر

د پانو شمیره: له 4 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکنی د لیکنیزی بنی پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرولو مخکې په څیر و لولئ